

[Finansministeren]

gøre en dag, hvor vi har knap så meget på bordet i forvejen. Når svaret sendes til politisk-økonomisk udvalg nu, så skyldes det den meget enkle årsag, at det er færdigt nu. Det er ejendommeligt, at hr. Wilhjelm tager fremsendelsen i dag som udtryk for, at regeringen har noget at skjule, og at svaret skulle indeholde noget, som var ubehageligt for regeringen. Hvis det var tilfældet, så kunne jeg jo nok – selv om det ligger mig fjernt – have fundet på at trække den sag en lille smule i ørerne.

Dernæst vil jeg gøre et par bemærkninger vedrørende karakteristik af den samlede overenskomstløsning. Sigtet med den fremlagte politik er ikke blot at afværge en truende storkonflikt med alle de uheldige konsekvenser, som en sådan kan medføre også af økonomisk art for produktion og beskæftigelse. Sigtet med den samlede overenskomstløsning er i lige så høj grad at tage yderligere skridt til at løse det dobbelte balanceproblem, vi har, med stor arbejdsløshed og et stort underskud på betalingsbalancen.

Det er ikke blot lønmodtagerne, som det har været sagt, men også andre befolkningsgrupper, der i den samlede løsning skal yde et bidrag, og det gælder ikke mindst de mere velstillede befolkningsgrupper. Den fortsatte afdæmpning af lønstigningsstakten vil i sig selv indebære en mere behersket prisudvikling. Lovforslaget om begrænsning af avancer og lønstigningers indregning i priserne fra 1. april vil bidrage til at fastholde og yderligere afdæmpe prisudviklingen.

Nu kommer vi til det, som mange ordførere har været inde på – de fleste efter min mening med et galt resultat. Sammenholder man lønudviklingen med den skønnede prisudvikling, så vil man komme til det resultat, at realindkomsten for brede befolkningsgrupper skulle kunne opretholdes i overenskomstperioden, hvorimod de mere velstillede grupper må affinde sig med en mere moderat realindkomstudvikling.

Regeringens lovkompleks til overenskomstløsning indebærer en fortsat afdæmpet lønstigningstakt i forhold til de senere år, selv om lønstigningen fra 1978 til 1979 ikke bliver lav nok til at sikre et betalingsbalanceunderskud på under 6½ mia kr. i 1979. Det er der imidlertid ikke nogen grund til at undre sig over, for det må understreges, at der ikke eksisterer noget alternativt realistisk løn-

forløb, som alene ville kunne have bragt betalingsbalanceunderskuddet ned under 6½ mia kr.

Årsagerne til, at vi ikke kan nå så lavt et betalingsbalanceunderskud allerede i 1979, blev lagt klart frem i den økonomiske oversigt i februar. Der er næppe grund til at gå i detaljer, men det kan nævnes, at olieprisstigningerne i december 1978 blev noget større end forventet i august 1978, hvortil kommer de yderligere olieprisstigninger som følge af uroen i Iran. Endvidere viste den indre økonomi noget stærkere tendenser til opdrift end forventet, hvilket ikke mindst skyldes en betydelig stigning i 1979 i de kommunale aktiviteter.

Disse forhold indebærer, som det også er omtalt i den økonomiske oversigt, at der må regnes med et underskud på betalingsbalancen i 1979 på 8 mia kr. Således som den samlede overenskomstløsning er sammensat, vil disse foranstaltninger ikke ændre dette betalingsbalanceskøn, og der er således ikke tale om, at den samlede overenskomstløsning skulle forværre den økonomiske situation. Tværtimod ligger der i den fremlagte politik en tendens til en afdæmpning af omkostningsudviklingen, idet stigningen i timelønsomkostningerne efter 1979 kan forventes at ligge i underkanten af de lønstigninger, som vi kan forvente hos vore konkurrentlande under ét, på en 8–9 pct. Vi skulle altså for 1979 kunne regne med, at den samlede løsning indebærer en nogenlunde uændret konkurrenceevne over for udlandet, mens der for 1980 med de foreliggende udsigter for udviklingen i udlandet skulle kunne opnås en mindre forbedring af konkurrenceevnen.

Men der kan vise sig andre udviklingstendenser, som påvirker den danske økonomi ugunstigt, og i det omfang påvirkninger af økonomien giver anledning til en pludselig forværring af betalingsbalancesituationen, f. eks. igennem en kraftig forhøjelse af oliepriserne, som vi har været ude for det, ja, så må vi acceptere, at en sådan udvikling på kort sigt medfører en forringelse af betalingsbalancen, men derefter er det helt nødvendigt, at vi sikrer, at underskuddet igennem de nødvendige tilpasninger af den økonomiske politik igennem de efterfølgende år fører til en formindskelse af betalingsbalanceunderskuddet, fordi en afhjælpning af en uligevægt af denne art mest hensigtsmæssigt fore-